

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

UNIVERSITATEA "AUREL VLAICU" DIN ARAD
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI, PSIHLOGIE
ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

Examen de licență Psihopedagogie specială

TEMATICA PENTRU PROBA CUNOȘTINȚE FUNDAMENTALE SI DE SPECIALITATE

- I. Etiologia specifică diferitelor tipuri de deficiențe
 1. Cauzele și frecvența diferitelor tipuri de deficiențe.
- II. Particularitățile dezvoltării psihofizice și sociale ale copiilor/elevilor cu dizabilități.
 1. Etapele dezvoltării ontogenetice și caracterizarea lor în plan psihosomatic.
 2. Trăsături de specificitate ale evoluției psihofizice a copiilor/elevilor cu dizabilități.
 3. Consecințe ale manifestării deficienței în procesul de dezvoltare, adaptare, integrare socială a copiilor.
- III. Integrarea copiilor/ elevilor cu CES în școala de masă
 - III.1. Conceptele de integrare și incluziune. Forme ale integrării.
 - III.2. Modalități de facilitare a integrării copiilor cu deficiențe în școala de masă. Limitele integrării școlare.
- IV. Modalități și tehnici ale activităților educațional-terapeutice
 1. Stimulare cognitivă: rol, conținut, activități specifice
 2. Ludoterapia
 - a) Jocul ca proces de învățare și de recuperare în cadrul acțiunii de terapie educațională integrată.
 - b) Jocuri didactice și activități de loisir realizate cu copiii/elevii cu CES
 3. Terapia ocupațională. Rolul și funcțiile terapiei ocupaționale.
 - a) Desfășurarea procesului de terapie ocupațională.
 - b) Tipuri și forme de organizare a terapiei ocupaționale. Strategii educațional-terapeutice.
 - c) Conținutul, obiectivele și valențele educațional-terapeutice ale diferitelor tipuri de activități de terapie ocupațională.
 4. Formarea autonomiei personale și sociale
 - a) Autonomia personală, socială și integrarea în comunitate.
 - b) Formarea comportamentelor de autoservire, igienă personală, securitate, deplasare. Obiective și structuri de activități educațional-terapeutice.
 - c) Formarea comportamentului social. Integrarea socială.
- V. Procesul de învățământ – cadrul principal de desfășurare a activității instructiv-educative, de recuperare și integrare a elevilor cu CES
 1. Componentele procesului de învățământ și interacțiunea dintre ele
 2. Procesul de învățământ ca relație dintre predare-învățare-evaluare
- VI. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice în învățământul special
 1. Componentele curriculumului național: planuri-cadru (trunchi comun, curriculum diferențiat, curriculum la decizia școlii/curriculum în dezvoltare locală), programe școlare, manuale școlare, auxiliare curriculare; alți termeni de referință ai curriculumului național: arii curriculare, discipline, module, standarde curriculare. Conținutul învățământului special.

2. Proiectarea curriculumului în dezvoltare locală sau la decizia școlii de tipul: aprofundare/ extindere/ opțional ca disciplină nouă.
3. Proiectarea unității de învățare, proiecte de activități didactice, proiectarea de activități de învățare intra-, inter- și transdisciplinare, adaptări curriculare pentru elevii cu CES, planuri de intervenție personalizate.

VII. Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învățare-evaluare specifice educației copiilor cu CES

1. Metode didactice specifice: clasificare, prezentare, caracterizare, utilizarea metodelor centrate pe elev/ tehnicilor de învățare prin cooperare.
2. Forme de organizare a activității educațional-terapeutice: clasificare, caracterizare.
3. Mijloacele de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare: funcții, tipuri și caracteristici.
4. Utilizarea tehnologiei informației și comunicării în construirea unor medii active de instruire.

VIII. Evaluarea procesului instructiv-educativ-recuperativ-compensatoriu și de integrare, a progresului și a rezultatelor școlare în concordanță cu obiectivele curriculare și criteriile de performanță din standardele de evaluare.

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ: obiective, funcții, tipuri de evaluări, caracterizare.
2. Metode de evaluare: tradiționale și complementare (tipuri și caracterizare).
3. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare.

BIBLIOGRAFIE

1. Cerghit Ioan (2006), *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași,
2. Cozma Adrian, (2008), *Psihopedagogia comunicării la copii cu dizabilități mintale*, Editura RAR, București
3. Dughi Tiberiu, Roman Alina,(2008), *Dimensiuni psihologice ale învățării*, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, Arad, ISBN 978-973-75-22-95-5 (212 pagini)
4. Gherguț Alois (2005), *Sinteze de psihopedagogie specială, Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice*, Editura Poliorom, Iași, 2005
5. Gherguț Alois, (2006), *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație*, Editura Polirom, Iași, 2006
6. Herlo Dorin (coord.), Dughi Tiberiu Bran C., Petroi A., Gornic, M., Simandan A., Curetean A., Mocanu D., Vesa L.,(2006), *Ghid metodologic de intervenție psihopedagogică diferențiată pentru copiii cu disfuncții în însușirea abilităților de bază*, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, ISBN (10) 973-752-070-X (13) 978-973-752-070-8 (111 pagini)
7. HG 1251/2005 privind unele măsuri de îmbunătățire a activității de învățare, instruire, compensare, recuperare și protecție specială a copiilor/elevilor/tinerilor cu cerințe educative speciale din cadrul sistemului de învățământ special și special integrat
8. Ilica Anton, (2015), *Pedagogie contemporană*, Editura Tiparnița, Arad, (ISBN: 978-606-8422-51-0), 2015, 454 p
9. Kelemen Gabriela, (2012), *Psihopedagogia jocului*, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, Arad, (ISBN: 978-973-752-279-5, 178 pagini;
10. Moldovan, O., (2006), Specificul interveției timpurii la copiii cu diferite dizabilități, în Moldovan, O.D., (2006), (coord.), *Sinteze conceptuale de psihopedagogie*

specială, Editura Universității Aurel Vlaicu, Arad, 2006, ISBN (10) 973-752-105-6, ISBN (13) 978-973-752-105-7, pp. 221-251

11. Moldovan, O., (2006), Particularități ale achiziției și dezvoltării limbajului la diferite categorii de deficienți, în Moldovan, O.D., (2006), (coord.), *Sinteze conceptuale de psihopedagogie specială*, Editura Universității Aurel Vlaicu, Arad, 2006, ISBN (10) 973-752-105-6, ISBN (13) 978-973-752-105-7, pp. 105-127

12. Moldovan, O.D., Bălaș-Timar, D., (2006), *Psihopedagogia copiilor cu handicap de vedere*, Editura Universității Aurel Vlaicu Arad, vol. 1, ISBN 973-752-026-2, (268 pagini)

13. Moldovan, O.D., Bălaș-Timar, D., (2006), *Psihopedagogia copiilor cu handicap de vedere*, Editura Universității Aurel Vlaicu Arad, vol. 2, ISBN 973-752-038-6, ISBN 978-973-752-038-8, (240 pagini)

14. Moldovan, O.D., Bălaș-Timar, D., Șerban, R., (2008), *Psihologia copilului cu handicap. Elemente de psihologie aplicată*, Editura Universității Aurel Vlaicu Arad, ISBN 978-973-752-221-4, (471 pagini)

15. Preda Vasile – *Psihopedagogia intervenției timpurii la deficienții vizuali*, PUC, Cluj Napoca, 2002

16. Roman, Alina Felicia, (2014), *Abordări ale învățării integrate*, Editura Pro Universitaria, București, ISBN 978-606-26-0067-9, 220 p., 2014;

17. Roman, Alina Felicia, Balaș, E., *Proiectarea situațiilor de învățare școlară*, Editura Eikon, Cluj-Napoca, ISBN 978-973-757-972-0, 224 p., 2014;

18. Salloum Maria, Balla Eniko Sara, Canalaș Liliana, Coroi Elena, Denes Melinda Andrea, Drăgoiu Cecilia, Ficuș Adriana, Jakab Marta, Laslou Georgeta, Petruț Raluca, Popa Gina, Șerfezeu Laura, Turcuș Sanda și Vegh Renata, (2014). *Hai să facem ordine în lumea literelor! Fișe de lucru pentru corectarea dificultăților lexico-grafice*, Cluj-Napoca: Editura NAPOCASTAR, Cod CNCISIS: 9, ISBN – 978-606-690-133-8.

19. Salloum, Maria Mioara, (2006). *Nu vor mai exista surzi muți, vor exista doar surzi care vorbesc*, Cluj-Napoca: Editura NAPOCASTAR, Cod CNCISIS: 9, ISBN -13:978-973-647-393-7.

20. Salloum, Mioara Maria (2017). *Psihopedagogia persoanelor cu dizabilitate de auz*. Cluj-Napoca: Editura: Presa Universitară Clujeană; ISBN: 978-606-37-0138-2;

21. Ungureanu Dorel, (1998), *Copiii cu dificultăți de învățare*, Editura Didactică și Pedagogică, București